1855. LEEUWARDER COURANT. N°. 3.
DINGSDAG 9 JANUARIJ.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 5 Januarij 1855 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:
Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 15.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 300.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 300.00.
Leeuwarden, den 6 Januarij 1855.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 1 dezer, ter kennis der ingezetenen:
1. dat, nog gedurende de twee laatste dagen van het jaar 1854, 40 gevallen van besmettelijke longziekte in de provincie zijn voorgekomen, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Doniawerstal 5, Franekeradeel 1, Hennaarderadeel 1, Rauwerderhem 4, Tietjerksteradeel 3, Utingeradeel 8, Weststellingwerf 1, Wijmbritseradeel 13 en IJlst 2, terwijl zich nog, volgens later ontvangen opgaven van 16 tot en met den 22 December 1854, hebben voorgedaan 4 gevallen, als in de gemeente Lemsterland 3 en Utingeradeel 1, bedragende daardoor het totaal der gevallen gedurende het jaar 1854, 2933;
2. dat gedurende hetzelfde tijdvak de longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Libbe Alberts de Boer, te Jorwerd; Pieter Cornelis Witteveen, te Oosterend; Freerk Willems Wieringa, te Terzool; Geerts Koops van der Velde, te Oostermeer en Age Jelles Bouma, te IJsbrechtum, en geene runderen zijn gezond verklaard.

Leeuwarden, den 8 Januarij 1855.
De Gedeputeerde Staten voornoemd, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Leeuwarden*, brengen bij deze ter kennis van al degenen, die door hunne geldelijke bijdragen, het doel om, op Nieuwjaarsdag, het inzamelen van giften en gaven aan de huizen der Ingezetenen, tegen te gaan, hebben helpen bevorderen, dat deze bijdragen hebben beloopen:
in inschrijvingen eene som van . . . . *f* 405.50
in kontanten in de bussen gevonden . . . . *f* 286.21½
Totaal . . *f* 691.71½.

Dat daarvan aan de onderscheidene armbesturen is uitgekeerd eene som van *f* 510, en dat het resterende na aftrek van eenige kosten, verdeeld is onder zoodanige personen als bij de Publicatie van den 18 December 1854 zijn bedoeld.

Leeuwarden, den 6 Januarij 1855.
Burgemeester en Wethouders voornoemd, J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

WEENEN, 4 Januarij.

Betreffende de diplomatische onderhandelingen valt niets naders te melden. Men moet thans de nieuwe instructien afwachten, welke prins Gortschakoff uit Petersburg zal ontvangen ten gevolge van de derwaarts opgezonden copij der uitlegging van de vier waarborgspunten door de drie Mogendheden, die het tractaat van 2 December onderteekend hebben. Het is stellig, dat er slechts eene conferentie, op 28 December, heeft plaats gehad. Den 30sten heeft prins Gortschakoff alleen met den graaf v. Buol een onderhoud gehad. Sedert heeft de Prins ook gisteren audientie gehad bij den Keizer, doch van het aldaar verhandelde is natuurlijk niets uitgelekt.

— Het bijeentrekken van het 4de legercorps in Gallicie, zal in den loop van Jan. plaats vinden. Volgens geloofwaardige berigten liggen thans in Gallicie en in Bukowina 180 à 190,000 man, met 60,000 paarden. Het bedrag van het grootendeels in Zevenbergen liggende leger begroot men op 130 à 140,000 man, waarbij het bezettingsleger in de Donau-Vorstendommen onder den generaal graaf Coronini ten bedrage van 40,000 man niet gerekend is. Het mobile leger onder den baron v. Hess, zal dus, zonder de reserve, omstreeks 360,000 man en meer dan 100,000 paarden bedragen.

LONDEN, 5 Januarij.

Uit alle oorden des Rijks komen de meest gunstige berigten wegen de bijdragen voor het Vaderlandsch fonds in. Het comité te York heeft zijne eerste storting, ten bedrage van 2000 ponden sterling, bij de Koninklijke hoofdcommissie alhier gedaan. Te Edinburg gaan de inschrijvingen de som van 16,000 ponden sterling reeds te boven en te Glasgow beloopen zij het aanzienlijk bedrag van 40,246 ponden sterling.

— Nog twee compagnien artillerie hebben bevel ontvangen zich tot inscheping naar de Krim gereed te houden, zoodat het getal der compagnien van dat wapen welke zich te Woolwich moeten inschepen nu reeds zeven bedraagt.

De Admiraliteit doet op nieuw aanvragen om drie stoombooten, tot het overbrengen van levensmiddelen en oorlogsbehoeften voor het leger in de Krim.

— De *Times*, welke in den laatsten tijd zich hevig beklaagd heeft over de zorgeloosheid, welke het bewind hier te lande betoont, ten aanzien van den toestand der Britsche troepen in de Krim, behelst op nieuw eene redenering daarover, waarin met zoo vele woorden gezegd wordt, dat thans de Britsche krijgslieden voor Sebastopol bij honderden sterven, door honger en gebrek. Het blad erkent, dat wel krijgs- en levensbenoodigdheden van hier naar Balaclava afgezonden worden, maar het verklaart, dat die goederen niet naar het Britsche leger voor Sebastopol gebragt kunnen worden, omdat niet gezorgd is voor de noodige middelen van transport, en deze middelen nu geheel en al ontbreken.

— De *Daily-News* uit bittere klagten tegen den *Times*, omdat dat blad door zijne onverholen mededeelingen uit het geallieerde leger in de Krim, den vijand met de zwakke punten daarvan bekend maakt. Te gelijk deelt de *Daily-News* echter de volgende tijdingen uit Konstantinopel mede, die men welligt even onbescheiden zou kunnen noemen. „Zoo als men hier beweert, heeft de Czaar aan vorst Menzikoff bevel gezonden de Britsche liniën te forceren, terwijl admiraal Nachimoff met de vloot zoude uitloopen om Eupatoria te bombarderen, bij welke operatie vorst Gortschakoff van de landzijde de behulpzame hand zoude bieden. Is Eupatoria gevallen, dan moet zich de geheele Russische krijgsmagt ten zuiden bij fort Konstantijn concentreren, om de geallieerden aan te vallen. Om dit voornemen te verijdelen, willen de laatsten vóór alles Eupatoria tegen elken aanval beveiligen (dit moet volgens een door Keizer Napoleon persoonlijk uitgewerkt plan geschieden). Het bombardement van Sebastopol zal terstond weder een aanvang nemen, zoodra de verwachte versterkingen zullen zijn aangekomen. Het zal echter slechts 24 uren duren; dan zullen de Franschen stormloopen, terwijl de troepen van vorst Menzikoff door de Engelschen en Turken zullen worden aangevallen. Het Turksche leger onder Omer-Pacha, dat intusschen te Eupatoria ontscheept zal zijn, zal tegelijktijdig de Russische stellingen bij Simferopol aangrijpen, terwijl eene derde bij Kopari ontscheepte Turksche divisie naar het noorden marcheert om Perecop te bemagtigen. Na de bestorming van Sebastopol rukken lord Raglan en generaal Canrobert, met achterlating eener genoegzame strijdmagt ter bewaking der noordelijke forten, naar Baktschi Saraï, vereenigen zich bij Simferopol met Omer-Pacha en denken daar den hoofdslag te leveren." Het spreekt van zelf dat men dit krijgsplan geheel voor rekening van den *Daily-News* moet laten.

PARIJS, 5 Januarij.

Men verwacht alhier, op of omstreeks den 10 dezer, het antwoord van Rusland te zullen vernemen op de eindvorderingen, die aan hetzelve gedaan zijn in het den 28 December ll. door de geallieerde Mogendheden te Weenen onderteekende protocol, bevattende eene nadere omschrijving der vier waarborgpunten. Men acht het echter hoogst onwaarschijnlijk, dat dit antwoord gunstig voor het herstel des vredes zal zijn, en verwacht niets anders dan dat de oorlog met verdubbelde hevigheid zal aanhouden, en zich welligt zelfs ver buiten het tegenwoordige beperkte krijgstooneel zal uitbreiden.

— De *Constitutionnel* deelt een uitvoerig schrijven uit Weenen mede, hierop nederkomende dat Oostenrijk met den 15 Januarij met de Westersche Mogendheden ook in offensief verbond zal zijn, indien de vier waarborgen, zoo als zij door de geallieerden opgevat worden, alsdan nog niet door Rusland zijn aangenomen.

— De *Moniteur* berigt, dat Oostenrijk, Engeland en Frankrijk aan vorst Gortschakoff de vraag hebben gesteld, of hij op den grondslag der vier punten van waarborg in onderhandeling wil treden, en tevens daarop een identiek antwoord verzocht.

— Hetzelfde blad bevat het verslag van generaal Canrobert van den 22 Dec. Daarin wordt gezegd, dat het slechte weder wel voortduurt, maar dat daarom de belegeringsarbeid niet wordt gestaakt, die aanmerkelijk vordert. De beide verbonden legers steunen zich wederkeerig; de Engelschen helpen ons in het vervoer der paarden over zee, en wij helpen de Engelschen in het overbrengen van zieken en krijgsbehoeften over land. Die wederkeerige hulp maakt den band tusschen beide legers hechter. Bijna elken nacht hebben er uitvallen plaats, die den vijand meestal duur komen te staan. De derde paralel der Engelschen werd den 21 nog aangevallen, en te gelijkertijd onze midden- en linkerwerken. Er is echter thans een corps vrijwilligers opgerigt, die des nachts de buitenwerken zullen verlicht houden, en dus even goede diensten zullen doen als de scherpschutters over dag. Onze werken strekken zich thans tot het achterste gedeelte der Quarantaine baai uit, ten spijt der Russen, die er ons het terrein zooveel mogelijk betwisten. Den 20sten had de generaal eene verkenning door de vlakte van Balaclava doen plaats hebben. De kavallerie brigade is tot het dorp Tchourgouna doorgedrongen. Zij heeft slechts weinig vijanden ontmoet; eenige honderden tirailleurs heeft de brigade bij het dorp Kamara teruggeworpen. Op de flanken hadden zich vijandelijke groepen vertoond, die evenwel op behoorlijken afstand bleven. Eene brigade Schotten en Zouaven is tegelijkertijd naar de vallei van Baïdarij getrokken en heeft slechts een post kozakken ontmoet. — Op den linker oever der Tchernaïa schijnen dus niet meer dan voorposten te liggen. Men hoopt nader bekend te worden met de voornemens des vijands, in wiens leger buitengewone bewegingen schijnen voor te vallen. — De regen is voor het leger hinderlijk en er zijn veel zieken; koude heeft men nog niet gevoeld, en de sneeuw is op de meer noordelijke gelegen bergen gebleven, zonder ons te bereiken.

Nog deelt de *Moniteur* eene dépêche mede van den generaal Canrobert, geschreven den 25 December, waarin hij meldt: „Wij zijn weldra in staat, het offensieve te hervatten. Spoediger dan de vijand onze middelen van aanval vernieuwd hebbende en van het noodige voorzien, zijn wij vol vertrouwen."

— De heer Frossard, predikant bij de Protestantsche gemeente van Bagnères de Bigorre heeft zich op last van het gouvernement naar het Oosten begeven, om aldaar de noodige beschikkingen te maken ter voorziening in de godsdienstige behoeften der Protestanten die in het Fransche leger dienen.

— Uit Konstantinopel wordt gemeld, dat Omer-Pacha bepaalde last heeft bekomen om de verdere inscheping van de derwaarts bestemde troepen te Varna te bespoedigen. Het aantal der reeds in Eupatoria ontscheepte troepen is niet met genoegzame zekerheid bekend. Het lijdt geen twijfel, of de Russen zullen, dien ten gevolge hunne krijgsmagt, welke tot dusverre Eupatoria heeft geobserveerd, versterken. Of zij daartoe troepen zullen kunnen aanwenden van de zijde van Perecop, of dat vorst Menzikoff tot dat einde zijne krijgsmagt bij Sebastopol heeft moeten verzwakken, is nog niet gebleken.

— De bevolking van Frankrijk was, volgens officiële opgave: in 1820, 30,451,187 zielen; in 1831, 32,560,934; in 1836, 33,540,910; in 1841, 34,230,178; in 1851, 35,783,000, en telt thans minstens 36 millioen behalve Algerie en de Kolonien.

— De doorgraving der landengte van Suez houdt de algemeene aandacht te Caïro gaande. Volgens de teekeningen van Linant-bey en Mougel-bey, die onlangs met de opneming van het terrein belast werden, zouden er zes jaren arbeids, 10,000 lieden en eene uitgave van 100 millioen francs toe noodig zijn. Het kanaal zoude dan in eene regte lijn van Suez naar Pelouse loopen en eene lengte hebben van ongeveer 25 mijlen, het meer Temsah, midden in de landengte gelegen, zoude tot binnenhaven dienen.

— De Spaansche Cortes zijn in hunne zitting van 28 December schier eenstemmig, en met goedvinden des Gouvernements, tot het besluit gekomen dat de belastingen op levensmiddelen, voor zoover zij ten behoeve des Rijks geheven werden, met 1 Januarij 1855 zouden worden afgeschaft, en dat het hieruit voor de schatkist ontstaande verlies deels door bezuinigingen en grootendeels door uitgifte van nieuwe binnenlandsche schuld zou worden gedekt.

BERLIJN, 4 Januarij.

Te Petersburg is door het Fransche dagblad dier stad een manifest van Keizer Nicolaas openbaar gemaakt. Daarin zegt de Czaar: „Doordrongen van het besef der pligten als Christen Ons opgelegd, mogen Wij de voortduring van een verschrikkelijk bloedvergieten niet wenschen. Uit overweging daarvan, zullen Wij dan ook geene aanbieding van vredesvoorslagen van de hand wijzen, voor zoo verre zij slechts bestaanbaar zijn met de waardigheid Onzes rijks en het geluk Onzer onderdanen. Er is echter een andere pligt, niet minder heilig, dien Wij in dezen hardnekkigen strijd te vervullen hebben; het is die om bereid te zijn tot elke opoffering, hoe groot ook, wanneer de wijze waarop Wij worden aangevallen die eischt. Des noodig zullen Wij in staat zijn aan al Onze vijanden tegelijk het hoofd te bieden met het zwaard in de hand en het kruis in het hart.

— Eene dépêche uit Petersburg van den 3 dezer behelst, dat volgens een berigt van vorst Menzikoff tot den 26 Dec. niets van aanbelang voor Sebastopol was voorgevallen, dan twee uitvallen van het garnizoen op den 21 Dec., bij een van welke de vijand heeft verloren, 11 officieren en 33 soldaten, die gevangen zijn gemaakt, en een aantal dooden. Het slechte weder verhindert de voltooijing der belegeringswerken.

— Het Russische Hof wordt door verschillende omstandigheden tot den oorlog gedwongen. De aanhangers van den Grootvorst Konstantijn willen den Grootvorst Alexander de troon-opvolging betwisten. De wet op de troon-opvolging van Peter I luidt namelijk in dien zin, dat de oudste zoon van den regerenden monarch dezen moet opvolgen. Nu was Nicolaas echter ten tijde van de geboorte van Alexander (1818) nog niet regerend Vorst, — hij beklom den troon in 1825, — noch troons-opvolger. De oudste zoon van den Czaar, zeggen de scheurmakers, is alzoo Konstantijn die in 1827 geboren werd. De Czaar bevindt zich hierdoor in groote verlegenheid, daar de aanhang van zijnen tweeden zoon kan vermeerderen en hij, om hem te bevredigen, den oorlog zooveel te krachtdadiger moet voortzetten, daar hem slechts door de grondvesting van een Oostersch Rijk de mogelijkheid overblijft, deze oneenigheid te doen ophouden.

— Volgens de Petersburgsche Kalender bedroeg in 1851 de bevolking van Europeesch Rusland, zonder de geregelde legermagt, 52,383,713 zielen, die van Siberie 4,113,322, die van Trans Kaukasie 2,173,584, die van Nieuw-Rusland 3,270,140, die van Klein-Rusland 3,043,440, die van de Oostzeeprovincien 1,650,527, die van Polen 4,852,055, die van Finland 1,631,915 en op de landerijen der ongeregelde troepen 2,279,290.

— De storm, die den 1 en 2 dezer alhier woedde, heeft onder meer andere schade, ook de telegraaflijnen, hier en daar zoo beschadigd, dat de dienst op de meeste punten is afgebroken. In Hamburg klom de storm tot een orkaan; zware takken werden van de boomen afgebroken, schoorsteenen stortten in en het regende dakpannen, glasramen enz. enz. Het water overstroomde de lager gelegene gedeelten van de stad en bereikte nagenoeg het centrum bij de beurs. De daardoor veroorzaakte nadeelen zijn aanzienlijk. De orkaan ging gepaard met bliksem en donder, hagel en sneeuwvlagen.

FRANKFORT, 4 Januarij.

Krachtens de militaire conventie van 20 April 1854, gevoegd bij het dien dag tusschen de twee groote Duitsche Mogendheden gesloten tractaat heeft Pruisen zich verbonden binnen 36 dagen 100,000 man mobiel te maken, en drie weken later nog 100,000. Bij eene dépêche van 24 December jl. heeft de Regering van Oostenrijk aan die van Pruisen aangezegd dat bijaldien den 1 Januarij of weinig dagen later de vrede niet verzekerd is, het oogenblik voor Pruisen gekomen zal zijn om aan die verpligting te voldoen. Voorts heeft het Weener Kabinet verklaard, dat er, naar zijn gevoelen, grond bestaat om de helft der Bonds-contingenten van de andere Staten mobiel te maken. Eene mededeeling dienaangaande is aan al de Regeringen van den Duitschen Bond en aan de Bondsvergadering gezonden. Te oordeelen naar den toon der Berlijnsche ministeriële bladen, zou Pruisen niet geneigd zijn tot de mobiel-verklaring zijner troepen over te gaan. Dezelfde bladen logenstraffen ook het berigt, dat eene Russische krijgsmagt op de Gallicische grenzen wordt zamengetrokken.

— In de tegenwoordige omstandigheden, waarin Duitschland zich met betrekking tot de Oostersche kwestie bevindt, kan eene opgave van het cijfer des Bondslegers niet onbelangrijk geacht worden. Het effectief van dat leger telt thans 525,037 man, aldus verdeeld: 1ste, 2de en 3de legercorps (Oostenrijk), 153,293; 4de, 5de en 6de legercorps (Pruisen), 170,509; 7de legerkorps (Beijeren), 10,236; 8ste legercorps, (Wurtemberg, Baden, Hessen-Darmstadt), 47,557; 9de legercorps (Saksen, Hessen-Kassel, Nassau, Luxemburg), 35,336; 10de legercorps (Hanover, Brunswijk, Oldenburg, de Hanzesteden, Mecklenburg), 49,918; reserve divisie infanterie 18,186. Het belegeringspark bestaat uit 250 stukken geschut, als 122 kanonnen, 31 houwitsers en 97 mortieren. Al de manschappen zijn ingedeeld in 387 bataillons, 409 escadrons en 147 batterijen met 1122 stukken geschut.

HAMBURG, 3 Januarij.

Naar men verneemt zijn de vertegenwoordigers van Denemarken bij de onderscheidene Europesche Hoven dezer dagen aangeschreven, om aan die Hoven mede te deelen, dat het nieuwe Deensche Kabinet voornemens is, het stelsel van strikte onzijdigheid onveranderlijk en in allen deele vast te houden, indien in dit jaar de Oostzee wederom het tooneel van krijgsbedrijven mogt worden. Onder het publiek in Denemarken, en ook in Zweden en Noorwegen, moet de heerschende wensch zijn dat het Gouvernement, zich eerlijk en krachtig aan het beginsel der onzijdigheid houde.

— In den nacht van 30 op 31 Dec. heeft maarschalk Paskewitsch eene dépêche van den Czaar bekomen, om onverwijld zich naar Petersburg te begeven. Hij heeft aan dien last dadelijk voldaan en zich zelfs den tijd niet gegund zijn geneesheer en secretaris mede te nemen, die hem eerst op den dag zijn gevolgd. Men beschouwde de reis te Warschau van groot gewigt, en meende, dat de Czaar, alvorens over vrede of oorlog ook met Oostenrijk te beslissen, nog eerst met zijn ouden, getrouwen vriend rijpelijk wilde raadplegen.

Dat men in Polen belangrijke gebeurtenissen voorziet, blijkt uit alles, wat er geschiedt. Het Russische leger is er in groote getalsterkte aan den Weichsel gelegerd; is er bevel gegeven, om de militaire dienst op alle punten op de best mogelijke wijze te regelen. Drie uitgestrekte hospitaalgebouwen worden daargesteld, en de Duitsche geneesheeren, die in Russische dienst zijn getreden, zijn niet naar de Krim vertrokken, maar voor die groote hospitalen bestemd. De regerings-graanmagazijnen zijn in alle militaire plaatsen ruimschoots voorzien, en groote hoeveelheden worden bijeen gebragt, in de streken, waar de troepenmassa's zijn geconcentreerd.

's HERTOGENBOSCH, 5 Januarij.

Heden zijn alhier geregtelijk verhoord drie doortrapte opligters, die gelukkiglijk door den ijver onzer justitie binnen onze stad zijn in hechtenis genomen.

De opligters tegen wie dezer dagen door den officier van justitie te Rotterdam gewaarschuwd is, wegens hunne wijze van handelen met linnen en damast-goederen, waren reeds op de schroefstoomboot naar Maastricht en juist toen de boot zou afvaren, en zij zich verheugden over den goeden uitslag hunner opligting, werden zij gearresteerd.

— Een der afschuwelijkste, doch een der zeldzaamste misdaden werd eenige dagen geleden in de gemeente Borgerhout, bij Antwerpen, gepleegd. Jacobus de Groot, uit de gemeente Besoijen, arrondissement 's Hertogenbosch, vijf en twintig jaren oud en nog geen jaar gehuwd, poogde zijne wettige vrouw met phosphorus te vergiftigen. Naar het schijnt, en algemeen verhaald wordt, zou hij eene oude vrouw alleen om haar geld getrouwd hebben, en wilde zich nu van haar ontdoen, ten einde met eene jonge en schoone op nieuw in den echt te kunnen treden. Dit althans wordt voor de eenige aanleidende oorzaak gehouden. Om welke redenen hij zich met zijne vrouw naar Borgerhout had begeven, is voor alsnog onbekend. Opmerkenswaardig is het, dat deze misdaad, in Belgie gepleegd, te 's Hertogenbosch zal behandeld worden en zulks krachtens art. 9 van het wetboek van strafvordering, dat zegt: „Insgelijks zullen na aanhouding hier te lande of verkregene uitlevering volgens de Nederlandsche wetten worden vervolgd en gestraft: Nederlanders, welke zich buiten 's lands hebben schuldig of medepligtig gemaakt aan eenig misdrijf hoegenaamd tegen Nederlanders."

AMSTERDAM, 6 Januarij.

Omtrent den storm in den nocht van den op den 2 dezer, worden bij voortduring uit alle oorden van ons land mededeelingen ontvangen, waaruit wij het volgende ontleenen:

De Duinen langs de kusten van Zuid-Holland hebben op onderscheidene plaatsen aanmerkelijk geleden en zijn zij belangrijk afgenomen. Inzonderheid is zulks het geval aan den Hoek van Holland, alwaar de toestand van deze natuurlijke zeeweringen inderdaad zorgelijk wordt.

De Nesserdijk bezuiden Medemblik heeft zeer veel geleden, en is alleen door groote inspanning voor doorbraak behouden gebleven. Eene belangrijke verbetering is daaraan hoogst noodzakelijk. De overige dijken der 4 Noorder Coggen hebben wel schade bekomen, doch het is gebleken dat zij in zeer weerbaren staat verkeeren. Anders is het gesteld met de waterkeeringen in Medemblik, die gedeeltelijk in eenen zeer gebrekkigen toestand zijn. Met veel moeite en arbeid zijn zij nu voor geheele doorbraak bewaard gebleven, doch daar zij op sommige plaatsen geheel ondermijnd zijn, is eene spoedige en voldoende herstelling zeer noodig, zullen de ingelanden niet achter zware dijken toch in gedurig gevaar verkeeren.

Uit Winkel wordt gemeld, dat aan de dijken des polders Waard en Groet, enorme schade veroorzaakt is. Met bijzondere moeite en krachtsinspanning is men er in geslaagd, eene zoo gevreesde doorbraak te voorkomen.

Het water op de Geldersche kust van de Zuiderzee steeg zeer hoog. In den morgen van 2den stroomde het over den Zomerdijk van Oosterwolde en over den Kerkdijk onder Elburg, waardoor alle landen in die streek onder water raakten, uitmakende een groot gedeelte van Oosterwolde en Doornspijk. Door aangewendde middelen bleef de stad Elburg gelukkig voor overstrooming bewaard. Ook van de gemeente Oldebroek zijn de lagere gedeelten, als Eekt, Zwarteweg, Broekdijk, Voskuil, en een gedeelte van Wezep en Hattemerbroek, door het water bereikt, hetwelk tusschen het tolhek aan den Hilsdijk en den Gelderschen dijk over den Zuiderzeeschen straatweg stroomde. Te Harderwijk drong het water tot aan de muren der stad, en sloeg er over heen. In den Oosterdijk is aldaar een gat geslagen. Sedert 1825 heeft het water op die kusten geene zoodanige hoogte bereikt.

De correspondentie langs de straatwegen, meldt men uit Kampen, blijft nog steeds gestremd, door de hoogte van het daarop staande water. Dagelijks vaart de stoomboot *de Graaf van Rechteren* tweemaal naar het Katerveer, vice-versa; van daar worden de passagiers en goederen naar Zwolle gevoerd. Ofschoon het water sterk valt staat alles om de stad voeten hoog onder water.

— Dingsdag morgen omstreeks 10 ure, dreef bij zeer onstuimige zee aan het strand tusschen Katwijk en Noordwijk, een driemastschip, hetwelk later is gebleken te zijn geweest het schip *the Druid of Grenock*, kapt. L. Boyle, met steenkolen naar de West bestemd, waarvan de bemanning, 18 in getal, in het want was geklommen. Toen het schip de derde bank was genaderd, stoote de kiel, met dat ongelukkig gevolg dat zes personen in één oogenblik den dood in de golven vonden. Bij den tweeden stoot viel de groote mast en bij den derden stoot spleet het schip aan splinters. Een oogenblik daarna zag men vier personen, die zich aan een stukje hout vastklampten, met den dood worstelen. Het strand was ten 12 ure met allerlei drijfhout bedekt. Van de overige manschappen die zich aan boord bevonden heeft men sedert Dingsdag middag 3 ure niets meer vernomen. Slechts 4 personen zijn behouden aan wal gebragt, waaronder twee Javanen in bewusteloozen toestand.

— Men heeft berekend, dat van de tot heden verkochte 12634 bunders 77 roeden grond in den Haarlemmermeer-polder, gekocht zijn: Door ingezetenen van Amsterdam 5306 bunders; door Noord Hollanders over het IJ, ingezetenen van het noordelijke gedeelte van Noord-Holland 1273 bunders 95 roeden; door inwoners van Alkmaar, Haarlem, Aalsmeer, Friesland, Overijssel, Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Brabant 6054 bunders 82 roeden.

HAARLEM, 3 Januarij.

Naar men verneemt, heeft de bevelhebber van 's Rijks stoomschip *Cycloop* zich, in den nacht van den eersten op den 2 Januarij, en in den destijds woedenden storm uit het noord-westen, bij gebrek aan genoegzame steenkolen, en derhalve bij ontstentenis van het middel om de noodige kracht te ontwikkelen, ten einde den wind het hoofd te bieden, genoodzaakt gezien, om, tot behoud der bemanning, het schip, met hoog water op strand te zetten; 't welk dan ook is gelukt, vermits slechts drie personen, te weten, de offic. van gezondheid de Haan, de machinist en een der matrozen, die, zonder het bevel daartoe af te wachten, van boord zijn gegaan, zijn vermist, en vermoedelijk verongelukt. De manschap is te Zandvoort onder dak gebragt, en reeds grootendeels naar het Nieuwe Diep vertrokken, met achterlating van eenige schepelingen, ten einde al hetgeen nog in en op het schip is, te bewaken, en 't welk, zonder veel bezwaar, daarvan zal kunnen worden af- en uitgenomen. Op het afbrengen van het schip bestaat voor alsnog weinig of geen uitzigt.

— Men verneemt, dat jhr. M. Salvador en S. Fongers, den 1 dezer ter griffie van de Arrondissements Regtbank te Haarlem in hooger beroep zijn gekomen van het den 21 December jl. in hunne zaak uitgesproken vonnis.

GRONINGEN, 7 Januarij.

Het bevestigt zich al meer en meer dat de schaden door den hoogen stormvloed in den nacht van den 1 op den 2 dezer aan de waterkeeringen dezer provincie toegebragt, zeer belangrijk zijn, vooral wat betreft de dijken onder het Dijkregt der Vierburen en die van den Oostpolder en ook van den Uithuizerpolder. Men kan zeggen dat de provincie op het punt heeft gestaan om aan de grootste onheilen van overstrooming ter prooi gegeven te worden, welke, indien de vloed nog niet ter regter tijd ware opgehouden, bezwaarlijk zouden zijn voorgekomen.

Men is met den meesten ijver bezig om deze zeeweringen weder in zoodanigen toestand te brengen, dat men gerustelijk nieuwe hooge zeevloeden kan afwachten.

De provinciale zeeweringen hebben wel veel, doch betrekkelijk weinig geleden.

Te Schiermonnikoog had de teruggekeerde vloed, omstreeks 7 à 8 uur, eene hoogte bereikt, slechts weinig lager dan die in Februarij 1825. Het water kwam nu op verschillende plaatsen tot de huizen; eenige ingezetenen waren zelfs genoodzaakt, allerlei maatregelen van gepaste voorzorg te nemen, ten einde te beletten, dat het hunne woningen binnendrong.

Op nieuw is bij deze gelegenheid de dringende noodzakelijkheid gebleken, dat er weder een algemeene dijk, zoo als hier voor 1825 bestond, doch die toen is weggeslagen en later niet hersteld, tot stand worde gebragt.

Ook in het naburige Oostfriesland is de storm vreeselijk geweest.

— Het aantal nieuw gebouwde brik-, schooner-, galjoot- en kofschepen, die gedurende dit jaar op onderscheidene werven in stad en provincie zijn gebouwd, en in de havens alhier zijn overgebragt, om daar te worden opgetuigd, ten einde zee te kunnen kiezen, mag weder met regt aanzienlijk genoemd worden. Behalve de nieuw gebouwde tjalkschepen, zijn er 59 van bovengenoemd charter aangebragt. Bovendien zijn op vier scheepswerven alhier ook nog tien nieuwe loodsbooten gebouwd.

LEEUWARDEN, 8 Januarij.

Gisteren is alhier uit Tilburg gearriveerd een detachement van het regement jagers te paard, gekommandeerd door den 2den luitenant Siemerink, sterk 2 wachtmeesters, 6 brigadiers en 26 manschappen, ten einde het kavallerie-garnizoen alhier te versterken.

— Het oudste der twee kinderen (een meisje van 3½ jaar), die bij den storm van den 1 dezer door eene nedervallende schoorsteenplank werden getroffen, is Zaturdag jl. aan de gevolgen daarvan overleden.

— Wij vestigen de aandacht der belanghebbenden op de in deze Courant voorkomende advertentie van de provinciale drukkersche de Wed. M. van den Bosch, volgens welke de inteekening op den door haar uit te geven herdruk van de bekende Verzameling van stukken, betrekkelijk den binnenlandschen waterstaat van Friesland, met den 15 dezer bepaaldelijk wordt gesloten en de prijs van het werk daarna met een derde wordt verhoogd. Wij gelooven, dat het werk van te veel belang en nut, inzonderheid ook voor de gemeenten en waterschappen in dit gewest is, dan dat niet eene ruime inteekening van dien kant door de uitgeversche mag worden te gemoet gezien. De prijs is overigens zoo billijk gesteld, dat die althans geen hinderpaal tegen het aanschaffen van het werk kan zijn.

— Den 2 dezer is aan den Zuidkant van het eiland Ameland, in de nabijheid van Nes, op strand geraakt een bruinvisch van het vrouwelijk geslacht, *Delphinus Phocaena*, *L.* Dit walvischaardige dier is heden alhier ter bezigtiging gesteld geweest en zal ook tot dat einde nog in andere plaatsen dezer provincie worden gebragt. Het dier is onbeschadigd, heeft eene lengte van ruim 2½ Ned. ellen en verdient de aandacht van iederen liefhebber der natuurlijke historie.

— Z. M. de Koning heeft goedgevonden, aan jhr. mr. W. E. Engelen, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester van Leeuwarderadeel, en in zijne plaats als zoodanig te benoemen jhr. mr. J. Minnema van Haersma de With, burgemeester van Oostdongeradeel, aan wien tevens eervol ontslag uit die betrekking is verleend.

— Het heeft Z. M. op daartoe door den Minister van Oorlog gedane voordragt behaagd te bepalen, dat het reisgeld, aan alléén reizende militairen, beneden den rang van officier, bij het leger toe te kennen, gedurende 1855, met *twee* cents per uur afstands voor iederen graad zal worden verhoogd. Deze gunstige bepaling is mede van toepassing op de manschap der Nationale-Militie, aan wie, tot dusverre, het genot van reisgeld is toegekend, *in haar geheel* voor de gevallen, waarin de miliciens het reisgeld, ad 10 cents, per uur afstands genieten, en, *voor de helft*, in de gevallen, waarin aan de belanghebbenden, ad 5 cents, per uur afstands wordt te goed gedaan.

— Uit aanmerking van de tegenwoordige duurte der levensmiddelen, heeft Z. M. gelieven te bepalen, dat het bedrag der schadeloosstelling, wegens het verleenen van huisvesting en voeding aan militairen, door de ingezetenen, ook gedurende het jaar 1855, met 10 cents per man en per dag zal worden verhoogd en alzoo op 45 cents gebragt.

— Door den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn bij de Provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in deze Provincie, voor 1855, bij continuatie benoemd, tot President de heer dr. J. van der Plaats en tot Secretaris de heer H. D. Wijndels, beide te Leeuwarden.

— Van wege den secretaris der Synode der Nederlandsche Hervormdekerk in dezer dagen publiek gemaakt de staat van het geldelijk beheer der Synode over den jare 1853. De algemeene classicale kas ontving de som van *f* 69,386.33½, van welke som *f* 44,700 uit 's lands kas kwam. Van deze som werd uitbetaald *f* 69,079.84 voor kosten der Synode, Synodale commissie, provinciale- en klassicale besturen en vergadering, drukloonen, administratie-kosten, enz. De algemeene synodale weduwenbeurs ontving *f* 42,491.25, zijnde *f* 1100 examen-gelden van 44 candidaten tot de heilige dienst, *f* 17,144 contributien, *f* 17,073.25½ renten van het fonds, enz. Van deze som werd uitbetaald *f* 42,447.37½, als *f* 35,909 aan weduwen en minderjarigen, *f* 9500 voor aankoop van 2½ pCt. W. S. en verder de rest aan administratiekosten. Het fonds voor noodlijdende kerken en personen ontving *f* 92,872.99, van welke de gewone jaarlijksche collecte *f* 33,531.01 opbragt, terwijl van de buitengewone collecte in dat jaar gehouden, *f* 10,927.17½ inkwam, welke collecte later bleek in zijn geheel te hebben opgebragt *f* 25,085,31.

Van tijdelijke beleeningen kwam f 42,000 in; van giften en legaten f 1311.25. De uitgaven bedroegen f 92,577.45, van welke f 6680 aan personen, f 1540 aan kleine toelagen voor arme gemeenten, f 41,666 aan groote toelagen voor den opbouw en de herstelling van kerken en pastorijen, aan de Waldenzen, enz. In 1854 heeft de Synode grootere en kleinere toelagen tot opbouw en verbetering van kerken en pastorijen toegestaan aan 27 gemeenten ten bedrage van f 39,740. Van deze gemeenten hebben 9 f 8050 uit 's rijks kas genoten.

— Het aantal ladingen hout, gedurende het jaar 1854, te Harlingen aangevoerd, heeft bedragen 252, waarvan 51 uit de Oostzee en 201 uit Noorwegen.

— De faculteit der wis- en natuurkunde aan de Leydsche hoogeschool, heeft met de gouden medailles bekroond eene bij haar ingezonden prijsverhandeling, op de vraag uit het vak der sterrekunde van den heer E. van der Ven, student bij de genoemde faculteit, en eene uit het vak der kruidkunde, ingezonden door den heer W. F. R. Suringar, candidaat in de wis- en natuurkunde aldaar.

— Door eene zeldzame overeenstemming, welke in vele jaren niet zal plaats hebben, is het jaar dat wij zijn ingetreden. ten aanzien der dagen der week en de datums der maanden volkomen gelijk aan 1849. Maar zonderlinger is op twee zoo nabij zijnde tijdvakken de Zondagsletter dezelfden, alle veranderlijke feestdagen, zonder uitzondering, vallen op dezelfde datums en dagen. Alzoo komen Septuagesima, Aschdag, Paschen, Hemelvaartsdag, Pinksteren, de H. Sacramentsdag, de Advent en de Ontvangenis in 1855, zonder eenige verandering gelijk in 1849, alsmede de Quatertemperdagen. Alzoo zouden wat de berekening des tijds betreft, de almanakken van 1849 voor 1855 kunnen dienen.

— Uit een stukje „*de Nederlandsche hulpbanken in 1853*" voorkomende in den *Economist* November 1855, blijkt dat de zaak der hulpbanken in Nederland steeds vooruitgaande is, vooral in het getal der door haar ondersteunden. Terwijl in 1848 de eerste hulpbank te Middelburg werd opgerigt, waren er in 1853 reeds twaalf hulpbanken in werking, als te Middelburg, Zwolle, Haarlem, 's Hage, Leeuwarden, Utrecht, Alkmaar, Dordrecht, Delft, Sneek, Harlingen en Holwerd. In 1849 bedroeg het omgezette kapitaal f 2265, voor 1853 beliep de gezamentlijke som der bij die onderscheiden instellingen gedane voorschotten reeds niet minder dan f 95,587. Het getal voorschotten in 1849 66, vertoont voor het jaar 1853 reeds een totaal cijfer van 1714.

— Gedurende het jaar 1854 zijn voor de eerste maal zeebrieven uitgereikt aan 9 fregatten, 43 barken, 19 brikken, 53 schoeners, 1 brigantijn, 35 galjoten, 18 koffen, 23 tjalken, 1 sloep, 1 jagt, 1 everschip, 1 rinkelaar, 7 hoekers, 1 hoekerbuis, 3 bomschepen, 1 vischschip, 3 stoombooten; totaal 220 schepen, metende 27318 lasten, waarvan 199 binnen- en 21 buitenlandsch gebouwd. In 1853 werden voor de eerste maal zeebrieven uitgereikt aan 171 binnenl. en 12 buitenl. gebouwde, te zamen 183 schepen, metende 21713 lasten.

— Het bestuur van de onlangs te Zwolle opgerigtte vereeniging *Rembrandt* heeft, volgens het door ons ontvangen programma, het voornemen, in den zomer van 1855, van den 2 Julij tot den 5 Augustus, aldaar eene tentoonstelling te doen plaats hebben van kunstwerken van nog in leven zijnde Nederlandsche en buitenlandsche kunstenaars. De inzending van stukken moet geschieden van den 11 tot den 25 Junij, vrachtvrij ten raadhuize der stad Zwolle, aan het adres van het bestuur voornoemd, en vergezeld zijn van eene naauwkeurige opgave van den naam en de woonplaats des vervaardigers, eene beknopte omschrijving van het onderwerp voor den catalogus, het merk der kist, en den prijs waarvoor de eigenaar het ingezonden kunststuk wil afstaan. Schilderijen, teekeningen en gravures moeten van behoorlijke lijsten voorzien zijn. Het bestuur verzoekt de medewerking van heeren kunstenaars, ten einde ook deze tentoonstelling aan haar doel te doen beantwoorden.

Op den 23 Dec. ll. werd door een noodlottig toeval het hoofd en den eenigen verzorger, aan een gezin van vrouw en zes jonge kinderen ontrukt. — Ten behoeve dier ongelukkigen zijn de navolgende giften ingekomen: F. W. f 1, N. N. te Dockum f 5, N. N. te id. f 2, E. te id. 50 Cts., G. te id. f 1, H. te A. f 3. Dringend bevelen de Ondergeteekenden het lot dier armen, aan de liefde en ondersteuning der meer gegoeden en rijken, en gaarne zullen zij zich met den ontvangst en de doelmatige aanwending belasten van de giften van edeldenkenden.

Jhr. J. G. F. VAN SPENGLER, te *Ee.*
Ds. H. CANNEGIETER JJz, te *Metslawier.*
M. PRUIM, O. GOSLINGS } te *Dockum.*

Ook ten Kantore dezer Courant zal men gaarne iedere gift voor het boven genoemd gezin, in ontvang nemen.

Orgel-Concert

in de Groote Kerk te Leeuwarden, *VRIJDAG den 12 Januarij* 1855, 's avonds van 7 tot 9 ure, te geven door den Organist R. R. E. FRANK.

Toegangkaartjes met Programma's à 49 Cts. te verkrijgen op den Concertdag, 's middags van 12 tot 2 ure, aan de Kosterij, en 's avonds bij den ingang der Kerk.

KOSTSCHOOL VOOR JONGE HEEREN

à f 60 per 3 maanden

wordt den Ouders of Voogden, die hunne Zonen of Pupillen wenschen opgeleid te zien voor de ACADEMIEN VAN BREDA *(voor Land- en Zeemagt)*, — DIE VAN DELFT *(voor Burgerlijke Ingenieurs, Indische Ambtenaars enz.)*, — DE GENEESKUNDIGE MILITAIRE INRIGTING TE UTRECHT, — DE TELEGRAPHIE, — HET INSTRUCTIE-BATAILLON *(te Kampen)*, — DEN HANDEL OF ANDERE BETREKKINGEN — door den Ondergeteekende, aan zijne *uitmuntende* Inrigting, in het *gezonde*, *welgelegen vlek de Gorredijk* gelegenheid daartoe aangeboden.

Op FRANCO aanvrage zal *Prospectus* toegezonden worden, van het *veel omvattend Onderwijs in Talen en Wetenschappen*; en — op verlangen zullen de *strelendste Attesten* vertoond worden van *hooggeplaatste en geletterde mannen*, zoo omtrent de *behandeling* als de *moraliteit*, én *Capaciteit*, én *geschiktheid* des Bestuurders.

Gorredijk, Januarij 1855. W. C. STEMFOORT, *Instituteur.*

*** Bevallen van een' ZOON Vrouwe R. VAN DOORNINCK, geb. SCHELTINGA SPRÉE.
Zutphen, 24 December 1854.

HARLINGEN, 4 Januarij 1855. Heden beviel zeer voorspoedig van een wel geschapen ZOON A. G. BLOK, geliefde Echtgenoote van
DIRK TJALLINGII.

*** Bevallen van eenen ZOON, T. SCHULTZE, geb. VAN GOINGA.
Weidum, 5 Januarij 1855.

*** Heden verloste gelukkig van een' welgeschapen ZOON G. J. DOUMA, Echtgenoote van
Achlum, den 7 Januarij 1855. D. S. BANGMA.

*** Bevallen van een' ZOON E. H. VROLIJK, geliefde Echtgenoot van
Elzenburg onder Koudum, den 7 Januarij 1855. C. TJEBBES.

*** Op den 27 December 1854 overleed na eene kortstondige ziekte van 11 dagen tot onze innige droefheid, mijn waarde Echtgenoot en onze geliefde Vader R. J. HULSHOFF, in den ouderdom van 71 jaren en 7 maanden, in leven Koopman te Surhuisterveen.
J. IJ. HULSHOFF, geb. LUIMSTRA.
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwdkinderen.
PS. Deze diene zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

*** Onze dierbare, onvergetelijke Moeder, Behuwdmoeder en Grootmoeder, SJABBINA STENHUIS, Wed. den Heer B. DIJKEN, is heden zacht en kalm ontslapen, in den gezegenden ouderdom van 88 jaren.
Groningen, H. S. DIJKEN, *Predikant te Weidum.*
2 Januarij 1855. *Uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden in den vroegen morgen overleed onze waarde Oom en Oud-Oom de Heer WIJBREN SJOERDS WARTENA, in den ouderdom van 69 jaren.
Huizum, 6 Januarij 1855. SJOERD VAN DER HEM,
uit aller naam.

*** Heden overleed in den gezegenden ouderdom van 84 jaren en ruim 3 maanden de Heer TJEERD JOHANNES SIJTSMA, in leven oud Lid van den Gemeente-Raad alhier.
Workum, F. MOSSEL.
4 Januarij 1855. S. KATSMA.
Uitvoerders van de uiterste wilsbeschikking.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 2 tot en met den 8 Januarij 1855 aangegeven: 10 Geboren; 13 Overleden, Gehuwd 2 paar.

Opgave van den prijs en der aanvoer van *BOTER*, den 5 Januarij 1855, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS: BOTER: f 43.50.
AANVOER: 541 ¼ 216 ⅛ 85 1/16 vaten.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 6 Januarij 1854.

Nederland.			
Werk. Schuld.	2½ pCt.	59⅜ 59 11/16 59 11/16
Dito dito . .	3 „	71⅛
„ „ . .	4 „	89⅜ 89 1/16
Amort.-Synd. .	3½ „	
Handel-Maats.	4½ „	
Rusland.		
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	100⅜ 100½ 100½
Dito dito 1828/1829	5 „	99¾
Dito.	4½ „	85½
Dito bij dito. .	4 „	74⅜ 74 1/16
Dito bij St. & Co.	4 „	73⅜
Portugal.		
Te Londen. . .	3 pCt.	37¼ 37½ 37½
„	Uitg.	16½

Spanje.		
Obligatiën . . .	1 pCt.	18 3/16
„ . . .	3 „	37¾
„ Binnenl. à 6/m.	3 „	32⅛
Coupons Bewijzen . . .		
Amortisable Schuld . .		4⅜ 4½
Oostenrijk.		
Metaliek . . .	5 pCt.	62 1/16 62¼
„ . . .	2½ „	31⅞ 32
„ Amst.	5 „	73⅛ 73¼
Polen.		
Certificaten . .	4 pCt.	
Aand. met Loting fl. 500		f 137 137¼

Oostenr. Nation. Metal. 5 pCt. 1854 65⅛, ¼, 3/16; Louis. bij Hope 5 pCt. 99; Braz. 5 pCt. 97; Mexik. Enk. 20⅛, 1⅝, ⅛; dito Onbep. 20 9/16, ⅝, 9/16; Grenada Uitg. 5¾, ⅞; Ecuador 3⅛, ¼; Venez. Uitg. 9⅞; Origin. Amerik. Bank-Act. 2⅛.

Zondag 7 Januarij.

Holl. 4 pCt. 89 5/16. Metalliek 5 pCt. 62⅜, ¼. Dito Nieuwe 72⅛. Dito Nation. 64⅛. Rus. bij Stieglitz 4 pCt. 73½. Peru 66¼, ½.

Oostenr. fondsen waren heden meer aangeboden. Zoowel in genoemde als tot de overige genoteerde koersen was de handel van weinig beteekenis.

Prijzen der Buitenlandsche Coupons en Uitgelote Obligatiën.

Metal. f 23.50a—; Div. in £. f 11.67½; Eng. Russen f 11.67½; Fransche f 56 Belgische f 56; Pruisische f 35½; Hamb. Russen f 35¾; Russen in Z. R. f 34½. Poolsche in Fl. 27½; Napelsche f 25.40; Spaansche f 2.34.

Degenen die in het jaar 1854 LEVERANTIEN aan de gemeente Leeuwarden hebben gedaan, worden bij deze, namens het Gemeente-Bestuur, verzocht, hunne rekeningen deswege vóór den 15 Januarij 1855, ter Secretarie in zenden.

Leeuwarden, *De Secretaris van het Gemeente-Bestuur van Leeuwarden*,
den 4 Januarij 1855. M. S. DE WAL.

Geldleening.

KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente te Harlingen*, maken bekend:

1°. Dat door hen eene GELDLEENING zal worden opengesteld van f 25,000 tegen 4 pCt. rente, in aandeelen van f 250, om te worden gestort 15 Mei en 15 September 1855, telkens de helft.

2°. De Inschrijving voor deze Geldleening zal zijn geopend den 15 Januarij 1855, van 's voormiddags 11 tot 's namiddags 2 uur, in de Consistoriekamer van de Nieuwe Kerk hunner Gemeente. — De verdere Voorwaarden der Leening liggen van heden af ter lezing ten huize van den Koster E. P. FABER, aan de Voorstraat, wijk E, no. 37.

De Kerkvoogden vooruoemd,
Harlingen, S. MIEDEMA, *President.*
den 5 Januarij 1855. M. GOSLINGS, *Secretaris.*

Aanbesteding.

DE COMMISSIE voor de **Bad-Inrigting** op Ameland, zal, onder nadere goedkeuring van de Aandeelhouders, bij geslotene briefjes aanbesteden: Het **bouwen** van een LOGEMENT onder Nes.

Bestek en Teekening liggen in het Logement *de Wijnberg*, op den Wirdumerdijk te Leeuwarden, waar de briefjes vóór of op Maandag den 22 Januarij e. k. *franco* zullen moeten worden ingeleverd.

BOELGOED TE METSLAWIER.

MR. J. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, zal, mede ten verzoeke van deszelfs Ambtgenoot J. BRANDSMA, te Schiermonikoog qq., op Donderdag den 11 Januarij 1855, des voormiddags precies om 9 uur, ten sterfhuize van Eelke Idses Idsardi, in leven Kastelein en Landbouwer te Metslawier, bij boelgoed, de posten boven f 20 op 6 maanden crediet, presenteren te verkoopen:

a. LEVENDE HAVE, BOEREGEREEDSCHAPPEN, PRODUCTEN enz. hoofdzakelijke bestaande in: 3 Werkpaarden, 1 kalve Koe, 1 vare Dito, 1 Kalfrier, 1 geld Dito, 2 Kalveren, 2 Biggen, 13 Hoenders en 2 Hanen, 1 klamp Hooi, eene partij ongedorschte Weit, Garst en Boonen, eene partij Vlasschoven, eenige bundels schoon Vlas, ongeveer 500 Sluikschoven, 1 Mesthoop, gerookt Spek en Vleesch, 2 Hooiwagens, 1 Ploeg, 5 Eggen, 2 Aardkarren, 1 overdekte Wagen, 1 Chais, 1 Karn met koperen hoep en andere Melkgereedschappen, Paardetuig en verdere Boeregereedschappen.

b. MEUBELEN en HUISGERADEN enz., waaronder: 3 Kabinetten, 5 Bedden met toebehooren, 1 Pulpitum, 1 Laadtafel, 1 Theekast, diverse Klokken, Tafels, Stoelen, 1 Kookkagchel, diverse Karaffen en Glazen, 1 Handketel enz. enz.

c. Eene aanzienlijke collectie blaauw en rood PORCELEINEN THEEGOED, KOMMEN, STELLEN, BORDEN enz., benevens eenig LINNEN.

VERKOOP TE SNEEK.

DE Notaris JORRITSMA, zal, publiek veilen en verkoopen:

a. Eene nette ruime en welbetimmerde HEEREN- en BURGERHUIZINGE met **Erf** en gerijfelijkheden, staande en gelegen aan de Zuidzijde van het Kleinzand te Sneek, thans nog bewoond door Mej. de Wed. den Heer W. E. Witteveen, en

b. Eene groote, goed ter stand staande en hechte WINKELHUIZINGE en WOONKAMERS c. a., staande aan de Kruizebroedersstraat aldaar, bewoond door Jelle en Hijlke Zoethout alsmede Tamme de Wit.

Alles 12 Mei 1855 te aanvaarden.

Wie gading maakt kome Donderdag den 11 Januarij a. s., 's avonds 7 uur, ten huize van W. M. de Boer, ter provisionele toewijzing.

DE Notaris MANN, zal ten verzoeke van den Heer VERWER, Maandag 15 Januarij 1855, nademiddag 2 ure, in *de Prins* te Makkum, verkoopen: EEN-ACHTSTE over hoog en laag in een perceel zeer vruchtbaar GREIDLAND, op de Groote Hemmen onder Makkum, geheel groot ter n. en f. 5-87-90 (16 pond.), bij Durk Jongsma tot Petri 1858 in gebruik; geboden per 36¾ roede f 336; benevens een hecht KOFKE SCHIP, *(De Wisselvalligheid)*, groot 42 tonnen, met bijbehoorende SCHILSNIK en compleeten Inventaris, bij Pieter Klein bevaren, liggende in de groote Zijlroede te Makkum. — Aanvaarding 14 dagen na de toewijzing; geboden f 333.

DE Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal, op Woensdag den 17 Januarij 1855, 's avonds 7 uur, bij T. W. de Boer aldaar, finaal verkoopen: Eene ruime, welbetimmerde HUIZINGE en BAKKERIJ, no. 123, met **Bleekveld en Erf**, op een besten stand op de Waeze, aan de scheepvaartrijke rivier *de Boorn*, te Oldeboorn, bestaande in een Voorhuis of Winkel, Voor- en Achterkamer, Bakhuis, Bergplaats voor Turf en Takken, Graan- en andere Zolder, Regenwatersbak, benevens eene ruime **Steeg** ten Westen en verdere gerijflijkheden; waarop slechts geboden is f 1800. Des verkiezende dadelijk te aanvaarden.

Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, ten versoeke van de Heeren E. T. KUIPER, Notaris te Bolsward en L. J. VERWER, Candidaat-Notaris te Makkum, op Saturdag den 13 Januarij 1855, des namiddags te 2 ure, ten huize van S. Postma, aan de Dille onder Oosterwierum, tegen genot van strijk- en zerhooggeld, provisioneel verkoopen:

Drie stukken puik best GREIDLAND, onmiddelijk bij de Buren te Britswerd gelegen, kadastraal bekend gemeente Baard, sectie D, no. 291, ter grootte van 1 bunder 14 roede, no. 242, ter grootte van 5 bunder 68 roede en 30 el, en no. 292, ter grootte van 4 bunder 4 roede en 50 el, bij J. T. Oosterhout in huur tot den 5 Maart 1855, en alsdan vrij te aanvaarden.

Verkoopbilletten zijn te bekomen en voorwaarden te vernemen ten Kantore van den Notaris, met den verkoop belast, even als ook bij de Heeren KUIPER en VERWER voornoemd.

ESSCHEN BOOMEN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal op Woensdag den 10 Januarij 1855, des voormiddags 10 uur, op de groene Cingel bij de buitenplaats *Dekemastate* te Jelsum, verkoopen: 50 gevelde ESSCHEN STAMBOOMEN, en eenige perceelen TOPHOUT.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor den tijd van twee jaren, ingaande St. Petri en 12 Mei 1855: Eene **ZATHE** en **LANDEN**, staande en gelegen te Kolderwolde, gemeente Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde; thans in gebruik bij Hessel T. Haarsma, groot p. m. 36 bunder. De Condities zijn te vernemen bij B. POOL, te Oudega, bij wien de briefjes *franco* moeten worden ingeleverd vóór den 1 Februarij e. k.

Te huur: Eene HUIZINGE,

bestaande in zes groote en kleinere Kamers, met Keuken en Plaats en verdere commoditeiten, staande en gelegen te Leeuwarden.

Te bevragen bij O. F. VAN DER VEEN, in de Minnemastraat aldaar.

TE HUUR, op 12 Mei e. k. te aanvaarden: Een HUIS, op den **Grachtswal** te Leeuwarden, letter L, no. 10. Te bevragen op het Zuidvliet, letter L, no. 113, aldaar.

Te huur op 12 Mei 1855:

Eene WINKEL-HUIZINGE, met **Toonbank**, **Kasten** enz., op de Oosterkade te Leeuwarden. Te bevragen op de Tuinen, lett. B, no. 85.

UIT DE HAND TE HUUR TE KOUDUM:

Het **LOGEMENT** *DE KROON*, met twee vruchtbare **Tuinen** en **Plantagie's**, tellende ongeveer 70 Vruchtboomen.

Voorwaarden zijn te vernemen in genoemd Logement.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene KOOPMANSHUIZINGE, genaamd *de Hoop*, in de Peperstraat te Leeuwarden, letter D, no. 70; te aanvaarden op den 12 Mei 1855 en te bevragen op de Nieuwestad, letter E, no. 20.

UIT DE HAND TE KOOP: Een HEK-TJALKSCHIP, groot 54 Ton, gebouwd in 1845, bij Schipper J. DE JONG, liggende bij de Werf van J. Sjollema, te Woudsend.

Uit de hand te koop:

De beide BEURTSCHEPEN van de *Lemmer* op *Groningen* en het BEURTSCHIP van de *Lemmer* op *Leeuwarden*. — Aanvaarding 15 Februarij e. k.

Brieven *franco* in te leveren vóór of op den 20 Januarij e. k.; de Condities te vernemen bij S. KOOPMANS te Lemmer.

Uit de hand te koop:

Een nieuwe BOLDERWAGEN op veeren, ingerigt voor vier en zes Man, en voor een en twee Paarden; en eene beste KAPCHAIS met nieuwe Bak.

Te bevragen bij E. CASTELEIN, Logementhouder bij de Hoeksterpoort te Leeuwarden.

Oproeping van Schuldeischers.

Krachtens bevelschrift van den Heer Regter-Commissaris in het faillissement van MINNE CORNELIS AMORAAL, Tuinhouder, wonende te Leeuwarden, in dato den vijfden Januarij 1855, (behoorlijk geregistreerd), worden bij deze opgeroepen alle, zoo bekende als onbekende crediteuren in gemeld faillissement, om in persoon, of bij gemagtigde, van geregistreerde volmagt voorzien, voor Zijn Edel Achtbare te verschijnen in het Paleis van Justitie te Leeuwarden, op Woensdag den vier en twintigsten Januarij 1855, des voormiddags ten 10 uur, ten einde alsdan hunne schuldvorderingen op dien boedel ter verificatie in te leveren.

De Curator in opgemeld faillissement,
L. HARMENZON.

H. BROUWER & ZOON, vaceren tot betaling van $2\frac{1}{2}$ per Cents **COUPONS** Nat. Schuld, versch. 1 Januarij 1855, Kantore Wed. H. F. Tjeenk c. s., te Amsterdam.

A. GRATAMA vaceert: tot het betalen der **COUPONS** van Certificaten $2\frac{1}{2}$ % W. S., administratie Ketwich & Voombergh & de Wed. Willem Borski, verschenen primo Januarij 1855.

R. & A. BLOEMBERGEN, Directeuren van het **Administratie-Kantoor** van Nationale Fondsen, opgerigt door THIJS FEENSTRA, gevestigd te Leeuwarden, vaceren tot betaling van de **COUPONS** $2\frac{1}{2}$ pCt. Werkelijke Schuld, verschenen 1 Januarij 1855.

Bij den Tolgaarder KAMP te Blesse, zijn nog eenige duizenden bossen WILLIGEN RIJSHOUT verkrijgbaar, lang 3 à 3,50 el.

De Heer G. WASMAN, te Winschoten, is zoo vriendelijk geweest ons mede te deelen, dat de vrouw van een Timmerman, in oude Beerta, door de **REVALENTA** van de tering genezen is. Zij moet zeer erg geweest zijn, daar de Doctoren in Beerta en Winschoten beiden haar opgegeven hadden.

De Revalenta is geen medicament maar een voedsel. Een ontbijt, tusschenuurtje of avondeten van Revalenta is niet duurder dan van ander voedsel. Het is een smakelijk, voedend en krachtgevend meel, dat ligt verteert, nooit verzuurt en bijzonder gunstig op de spijsvertering werkt.

Zij geneest alle ziekten die uit slechte spijsvertering ontstaan; er zijn dus geene waartegen zij niet met hoop op goed gevolg kan gebruikt worden.

De **REVALENTA** kost $87\frac{1}{2}$ Ct., *f* 2, *f* 3.50, *f* 8, *f* 16 in onderstaande Dépôts:

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. van Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Hindelopen, David de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. J. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B de Boer; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere steden.

SLIJM- EN MAAGPILLEN,

Deze **PILLEN**, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de slijm en als *maagversterkend* gebruikt worden, door hare zachte werking de spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de *Gal* en zeer *zacht laxerend* zijn, zijn tegen $32\frac{1}{2}$ Cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Bolsward, *S. S. Oosterbaan.*	Sneek, *P. T. Potma.*
Gorredijk, *G. S. Swart.*	Steenwijk, *H. Spanjaard.*
Harlingen, Wed. *Binksma.*	Tholen, Wed. *van Rijssel & Zn.*
Heerenveen, *Gerrit Krediet.*	Uithuizen, *S. M. Kimm.*
Hoogeveen, *C. H. Radijs.*	Veendam, *S. Savenije.*
Kollum, *C. Nihot.*	Wildervank, *T. van Halteren.*
Martenshoek, *B. Broerken.*	Wolvega, *L. Dijk.*
Onderdendam, *J. K. van der Laan.*	

De Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuwebuuren te Leeuwarden, debiteert steeds met succes:

de keurige STAALWIJN

van Dr. Henrij Francourt, à *f* 3 de halve flesch, die hoogstnuttig is in algemeene en bijzondere zwakte; hartkloppingen, zenuwtoevallen, waterzucht, bleekzucht, wormen, maden, leververharding, kwade spijsvertering, huid-, klier- en Engelsche ziekte. — De hooge prijs van dit artikel ontstaat door de langdurige bewerking daaraan verbonden, waartoe volle *zes* maanden, onafgebroken vereischt worden. — De smaak is niet onaangenaam wegens de Spaansche Wijn waarin het staal is opgelost.

Verder de reeds meer dan 30 jaren voordeelig bekende of van ouds beroemde

Gomma,

door de ondervinding gebleken te zijn een voortreffelijk middel in allerlei soort borst- en maagkwalen, als bloedspuwen, tering, hoest, enz.; terwijl de voedende en verzachtende eigenschappen, tot nog toe, door geen ander voortbrengsel van dien aard zijn overtroffen geworden. — De verkoop geschiedt in pakjes van *f* 3.20, *f* 1.60 en 80 Cents. — Voorts

Profr. Hufeland's Kruidenthee,

à 50 Cents het pakje. — Deze Kruiden, naar het voorschrift met water gekookt, geven eene niet onsmakelijke en tevens heilzame hoogst verzachtende en versterkende drank in allerlei borstkwalen, waarvoor reeds vele andere middelen te vergeefs zijn gebruikt geworden, — en de

HUISHOUDELIJKE LAXEERPILLEN

van Professor *Hufeland*, à 25 Cents, met berigt. — De uitmuntende eigenschappen van die Pillen zijn zoo vele, dat zij bijna onmisbaar in iedere huishouding worden; al waarom dezelve al meer en meer de algemeene opmerkzaamheid verwekken, zoo wegens de voortreffelijke zachte, als aangename uitwerking.

EENE BUITENGEWONE GENEZING

van Rhumatische koortsen
door de Pillen van Holloway, in van Diemensland.

Margarethe M'Connigan, 19 jaren oud, en te New-Town wonende, leed sedert twee maanden aan hevige rhumatische koortsen, welke haar geheel beroofd hadden van het gebruik harer ledematen, niettegenstaande de behandeling van twee der voornaamste geneeskundigen in Hobart-Town, die zelfs haren toestand verklaarden hopeloos te zijn. Een vriend harer ouders raadde toen aan, de vermaarde Pillen van Holloway te gebruiken, waardoor zij in ongeloofelijk korten tijd volmaakt herstelde. De bijzonderheden hiervan zijn getrokken uit het Nieuwsblad *Hobart-Town Courier*.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0.80,	*f* 1.85,	*f* 3,	*f* 6.75,	*f* 13.50,	*f* 20.50.
POTJES ZALF	„ „ 0,80,	„ 1.85,	„ 3,	„ 7.05,	„ 13.85,	„ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Mej. de Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; S. VISSER, te Lemmer; S. S. OOSTERBAAN, te Bolsward; alsmede te Londen, Holloway's Etablissement Strand 244, en te New-York, 80 Maiden Lane.

POSTWAGENDIENST

TUSSCHEN
LEEUWARDEN en GRONINGEN
VICE-VERSA.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij hare **POSTWAGENDIENST** aan den Heer SCHAAP en haren Zoon heeft overgedragen, langs dezen weg haren dank betuigende voor de vele gunst welke zij en wijlen haren Echtgenoot gedurende eene reeks van jaren, van het reizend Publiek mogten ondervinden.

Leeuwarden, den 8 Januarij 1855. Wed. E. VAN DER WAL.

Volgens bovenstaande annonce nemen de Ondergeteekenden beleefdelijk de vrijheid, bovengemelde **DIENST** op nieuw aan te bevelen, zullende zij alles aanwenden, om met goede en gemakkelijke Wagens, het reizen zoo aangenaam als mogelijk is te maken.

Tevens hebben zij de eer bekend te maken, dat met den 15 Januarij e. k. het Kantoor te *Leeuwarden* veranderd zal zijn, van het Logement *de Posthoorn* naar het Logement *de Phoenix*, bij den Heer KNIERIM.

Leeuwarden, den 8 Januarij 1855. D. B. SCHAAP. A. VAN DER WAL.

Aan het reizend Publiek

wordt bekend gemaakt dat de overstroomingen geweken zijn en de correspondentie per DILIGENCE op **Holland en Gelderland** voor goed hersteld is.

Drie of vier SCHEEPSTIMMERKNECHTEN kunnen vast werk bekomen bij SIJBE NIJDAM, te Sneek.

Twee à drie SCHEEPSTIMMERKNECHTEN, hun werk grondig verstaande, kunnen dadelijk of op den 5 Maart eerstkomende vast werk bekomen bij B. P. CATS, op den Heerenwal bij Heerenveen. Brieven *franco*.

Een ongehuwde TIMMERMANS-, METSELAARS- en MOLENMAKERSKNECHT, die behoorlijk goed kan werken, kan van stonden aan werk bekomen bij M. A. RODENHUIS, Mr. Timmerman te Cubaard. Men vervoege zich in persoon.

Een SMIDSKNECHT, ervaren in **Beerewerk** en **Paardenbeslaan**, kan vast werk bekomen op 12 Mei 1855, bij S. VONK, te Hardegarijp.

Een SMIDSKNECHT en een KAGCHELMAKER, hun werk verstaande, kunnen dadelijk of op Mei aanstaande vast werk bekomen bij H. G. BLOEMSMA, Mr. Smid en Kagchelmaker te Heerenveen.

Een ZILVERSMIDSKNECHT, goed kunnende werken, kan van stonden aan of e. k. Mei vast werk bekomen bij R. S. ZIJLSTRA, te Dragten.

Er wordt gevraagd een POTTEBAKKERS-DRAAIJER, zijn werk ten deele verstaande; vervoege zich in persoon of brieven *franco* bij M. B. BIJLSMA, te Harlingen.

TWEE of DRIE
ZEILMAKERSKNECHTEN,

kunnen geruimen tijd werk bekomen bij VAN DER GOOT & BARENDS. Adres bij Js. VERHOEF, Mr. Zeilmaker aan de Zuiderhaven te Groningen.

Eene JUFVROUW, P. G., circa 30 jaren oud, wenscht tegen het einde van Maart e. k. eene betrekking tot waarneming of adsistentie eener Huishouding. Thans nog in zoodanige betrekking werkzaam, zal zij eene de voorkeur geven, waar zij op fatsoenlijke behandeling kan rekenen. Adres *franco* onder letter Z. Postkantoor Dokkum.

Ter Provinciale Drukkerij van de Weduwe M. VAN DER BOSCH, te Leeuwarden, is verkrijgbaar gesteld:

PROSPECTUS en LIJST van inteekening op de ingevolge besluit van Heeren Staten dezer Provincie, herdrukt wordende **Verzameling van Stukken** betrekkelijk aan te brengen verbeteringen in den **Binnenlandschen Waterstaat** der provincie Friesland, gedrukt ten gebruike van de Heeren Leden der Staten van Friesland, ingevolge H. Ed. Gr. Achtb. Resolutie van den 20 Julij 1835, No. 1.

De prijs van dit zoo belangrijke werk is bij inteekening gesteld op slechts 10 Cents het vel druks in gewoon oct°. Na den 15 Januarij e. k. wordt de Inteekening bepaaldelijk **gesloten** en de prijs met ⅓ verhoogd.

Prospectussen zijn op *franco* aanvrage te bekomen.

De uitgeversche geeft hierbij de verzekering, dat, ofschoon de Inteekening niet zóódanig is, als zij had gemeend te mogen verwachten, de uitgifte van het werk evenwel stellig zal doorgaan.